

Historia

NOWY DĘBIEC

dawn. Troska, niem. Neu-Dembiec

Folwark zwany Troską, należący do dóbr Osiek, wzmiankowany w 1698 r., kiedy to wymieniono rataja na 7 wołów. W 1744 r. zwano ten folwark Dębciem, w którym był owczarz z 300 owcami i 2 ratai na 16 wołów. W 1774 r. wymieniane już dwie Troski tj. Dębiec Stary i Nowy. Do 1939 r. Nowy Dębiec należał do dóbr rycerskich Osiek i do ich kolejnych właścicieli (patrz Osiek). W 1890 r. powierzchnia dóbr Nowego Dębca wynosiła 272 ha, z czego 240 ha zajmowały pola, a pozostałe 30 ha łąki. Dzierżawcą był K. Mieczkowski mieszkający w Dębcu.

ZAŁOŻENIE DWORSKIE położone jest we wschodniej części wsi, ok. 2 km na pd.-zach. od Osieku. Składa się z zespołu rezydencjonalnego i folwarcznego. W końcu XIX w. na terenie folwarku znajdował się dom mieszkalny, stajnia, 4 domy, 3 budynki gospodarcze.

ZESPÓŁ REZYDENCJONALNY zajmuje wschodnią część założenia i składał się niegdyś z dworu i parku. Obecnie zachowany tylko park, dwór został rozebrany w 1976 r., a na jego miejscu wzniesiono nowy biurowiec. W końcu XIX w. na terenie ogrodu istniały jeszcze dwa inne niewielkie budynki, obecnie nie zachowane.

PARK o pow. 0,87 ha założony został na początku XX w. na miejscu wcześniejszego ogrodu. Park o nieregularnym kształcie z głównym wjazdem od strony drogi do Osieku, drugim od strony podwórza. Od strony zachodniej park graniczy z dawnym folwarkiem, którego budynki wchodziły częściowo na teren parku. Od strony wsch. do parku przylega dawny sad, a pomiędzy nimi szpaler z dębem czerwonego i brzozy gruczołkowatej. Zieleń parkowa skupiona głównie na wsch. i pd. od danego dworu. Wśród drzew przeważa robinia akacjowa, lipa drobnolistna, klon pospolity i jesion.

ZESPÓŁ FOLWARCZNY położony jest na zachód od parku i składa się z podwórza folwarcznego oraz pozostałości kolonii domów pracowników folwarcznych. W końcu XIX w. podwórze na rzucie zbliżonym do prostokąta o dłuższej osi pn.-pd. z wjazdem od strony zach. i wsch. z parku i z pól. Obecnie zachowane podwórze częściowo ze starą zabudową, dość znacznie jednak przekształconą. W pierzei pd. tuż przy wjeździe do parku wznosi się dawny magazyn z końca XIX w., murowany z cegły, parterowy, z magazynowym poddaszem, nakryty dachem dwuspadowym pokrytym eternitem. Obok stoi współczesna stodoła. Ścianę zachodnią wypełniają współczesne obiekty, a pn. trzy połączone przedwojenne obiekty inwentarskie. Wszystkie parterowe, z magazynowymi poddaszami, nakryte dachami dwuspadowymi. Skrajne pokryte eternitem, środkowy dachówką. Elewacje tynkowane, przekształcone po 1945 r. Po zach. stronie podwórza wzdłuż drogi do Wojnowic zachowane dwa dawne domy pracowników folwarcznych (nr 5 i 7), pochodzące przypuszczalnie z pocz. XX w., połączone budynkiem gospodarczym.

Źródło:

Redakcja naukowa serii prof. dr hab. Jan Skorutowicz "Dawne budownictwa folwarczne"

Jolanta Goszczyńska, Majątki Wielkopolskie, Tom V, Powiat Kościański, Wydawnictwo Muzeum Narodowe Rolnictwa i Przemysłu Rolno-Spożywczego w Szreniawie 1998r., wyd. cyt., s. 156

Gmina Kościan

Tu warto mieszkać, pracować i działać...

2014-04-22

Data zamieszczenia dokumentu w serwisie internetowym

574

Nr
dokumentu